

noviny brněnských důchodců

Brněnský

SENIOR

Ročník 22 * Číslo 5 * ŘÍJEN 2018 * Cena 10 Kč

TOMÁŠ GARRIGUE MASARYK A VZNIK ČESKOSLOVENSKA

Vážení čtenáři!

Nejvýznamnější událostí letošního roku je 100. výročí vzniku Československa. Proto si v tomto čísle připomínáme některé historické události, které k tomu vedly.

Dne 28. října 1918 zaznělo v Provozlání národního výboru československého o samostatnosti Československého státu. „*Lide československý! Tvůj odvčký sen stal se skutkem. Stát československý vstoupil dnešního dne v řadu samostatných, svobodných, kulturních států světa. Národní výbor, nadaný důvěrou veškerého lidu československého, přejal jako jediný a oprávněný a odpovědný činitel do svých rukou správu svého státu. Lide československý! Vše, co podnikáš, podnikáš od tohoto okamžiku jako nový svobodný člen velké rodiny samostatných států.*“

Cesta k naší státní samostatnosti nebyla lehká. Patří k naší národní hrdosti, že ani po tři sta letech, kdy naše země byla násilně začleněna do německojazyčného území, si náš národ uchoval vědomí svých národních dějin, svůj jazyk, svoji kulturu. Bylo mnoho významných osobností v oblasti kultury, v literatuře i v politice, kterým bychom měli vzdát dnes svůj hold za to, že svůj um a veškeré schopnosti věnovaly ve prospěch svého národa. Období národního obrození patří k tomu, na co mohl navázat člověk, vědecký pracovník a politik,

kterému bude 28. října 2018 věnována největší pozornost. Tomáš Garrigue Masaryk. V období první světové války, už jako letitý muž, se svými nejbližšími spolupracovníky s E. Benešem a M. R. Štefánikem se vydal na neuvěřitelnou čtyřletou misi s cílem najít a získat ve světě podporu pro vytvoření samostatného státu. Cíle a záměry jsou zformulovány v tzv. Tříkrálové deklaraci z ledna 1918, v níž se mimo jiné uvádí: „*Národ náš se hlásí o tuto svou samostatnost, opíraje se o své historické právo státní a jsa všecek prodchnut vřelou touhou, aby ve svobodné soutěži s jinými národy svobodnými a v svém státě svrchovaném, plnoprávném, demokratickém, sociálně spravedlivém i na rovnosti všeho občanstva a v hranicích historických zemí a sídel svých a své větve slovenské přispěti mohl k novému velkému rozvoji lidstva, založeném na volnosti a bratřství, přiznávaje v tomto státě národním menšinám plná, rovná práva národní.*“

Vítězstvím této strastiplné cesty pak bylo vyhlášení československé samostatnosti v tzv. Washingtonské deklaraci z 16. října 1918. A 30. října 1918 se tzv. Martinskou deklarací k československému státu oficiálně přihlásili zástupci slovenských politických stran.

100. výročí si budou připomínat oba sbratřené národy dnes už v České i Slovenské republice. Na obou

Pokračování na str. 2.

Brněnský senior vychází
za finanční podpory
statutárního města Brna

B | R | N | O

Zrání

*Noc co noc
padají jablka
v našem sadě,
kde končí věčnost
zrání,
kde končí čas,
kde končí čas,
kdy jsou plody zralé
na trhání.*

*Každá noc přidá
trpkou kapku
do pohárku,
každá noc sčítá
neúprosně
léta zmaru
i šťastná
vinobraní.*

*Duní jablka nocí
v našem sadě,
i když pravda a čest
putují
světelnými roky,
čas, čas
zrání se blíží
rozhodnými kroky*

Marie Veselá

Pokračování ze str. 1.

stranách bychom si měli připomenout odkaz T. G. Masaryka a hodnoty na jejichž základě Československo v r. 1918 vzniklo. První prezident nového státu občany vždy vedl k desateru hodnotových cílů. 1. Braňte pravdu. 2. Buďte uvědomělý národ. 3. Pečujte o velikost malého národa. 4. Vyznávejte ideál humanity (lidství a člověčenství). 5. Uznávejte ideje volnosti (svobody), rovnosti a bratrství (solidarity). Jsou

nejen práva politická, ale i hospodářská. 6. Vážte si svobody a samostatnosti, kterou jsme vybojovali v 1. světové válce. 7. Mějte na paměti Washingtonskou deklaraci, naše prohlášení samostatnosti a jeho principy. 8. Zajímejte se o vývoj v Evropě a ve světě. Státy se spojují a integrují. Dbejte o to, aby se tak dalo na principech rovnosti. "Já pán, ty pán." 9. Dbejte o kulturu slova. Věnujte pozornost literatuře a umění. Vděčíme jim za povznesení národa. 10. Starejte se o školu a učitele. Ať

vedou žáky v duchu přirozeného vlastenectví prostého šovinismu, k uvědomělé lásce k vlasti, která se projevuje činy, ne slovy.

Vážení čtenáři!

T. G. Masaryk svůj život zasvětil práci pro svoji zemi, pro svoji vlast. Jeho odkaz je srozumitelný a jasný. Není v možnostech úvodníku vypsat vše. Chtěli jsme jen přispět k zamyšlení, jestli se nám v dnešní době jeho odkaz daří naplňovat.

redakce

GLOSA KE 100. VÝROČÍ VZNIKU ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

Tak, jak je rovina jednoznačně určena třemi body, tak byl připraven vznik nového svobodného státu Republiky československé třemi vynikajícími osobnostmi: T. G. Masarykem, M. R. Štefánikem a E. Benešem.

Osobnost M. R. Štefánika nám je známa pouze ze souvislostí spolupráce s TGM. On však žil bohatým civilním a profesním životem, což se snažím tímto článkem doplnit a dokumentovat.

Kdo to byl

Postavou malý modrooký muž. V těch očích se zračí nesmírná vůle a jas vesmírných těles, nadaný neúnavnou ČINNOSTÍ, ODVÁŽNÝ, energický, houževnatý a nesmírně lidský, oddaný své krásné hvězdářské vědě, milující umění, poezii života a cele soustředěný na osvobození a sebeurčení svého národa, národa Slovenského. Člověk velký nejen duchem, ale i skutky, milující život.

Ministr války, brigádní generál - Dr. Milan Rastislav Štefánik

Narodil se 21. VII. 1880 v podhůří Malých Karpat, na kopanicích, v Košariskách, v rodině evangelického faráře, jako 6. z 12 dětí. Evangelická fara v Košariskách je přízemní rozlehlé stavení s travnatým dvorkem a ohradní zdí v sousedství evangelického kostela, s kterým je spojena brankou, dýchaající rodinnou vzájemností a pohodou. Po smrti malého bratra Pavla, kterého velmi miloval odešel M. R. v útlém věku z domu do Šamorína učit se maďarsky a poté na evangelické liceum do Bratislavy, maďarské Šoproně a do Sarvaše, kde roku 1898 maturoval. Učil se dobře, až na zeměpis, což je až k smíchu, vzhledem k tomu, že ve své dospělosti procestoval snad celý svět. Ve vysokoškolském studiu pokračoval v Praze, na ČVÚT - stavební inženýrství a astronomii na UK. Po obhajobě disertační práce a o nové hvězdy v souhvězdí Cassiopea získal titul doktora filozofie.

Aktivně se účastnil studentského života ve spolku Detvan, v roce 1902 ho zvolili předsedou. Patřil mezi slovenskou mládež pokrokového zaměření. Přispíval do časopisu HLAS, v Masarykově časopise ČAS posiloval ideu česko-slovenské vzájemnosti příspěvky o Slovensku. V té době to byl chudý, nevzhledný a špatně oblečený chlapec.

Seznámil se s předními osobnostmi českého kulturního dění, F. X. Šaldou, J. Vrchlickým, R. Svobodovou, J. Gollemlerem a malířem A. Liebscherem. Ve spolku JERONÝM se blíže seznámil s českými protestanty. Spolek mu poskytl stipendium a zprostředkoval setkání s TGM. Roku 1902 strávil letní semestr

na univerzitě v Zürichu, navštívil Itálii a vyučil se optikem v dílně E. Sacherera v Ženevě. V roce 1904 získal doktorát astronomie a odešel do Paříže, kde žil až do roku 1912, jako Rakousko-uherský občan. Žil skromně, stipendium neměl, francouzsky neuměl. Francouzský astronom Flammarion ho na pařížské observatoři nezaměstnal, ale dal mu doporučení na astrofyzika prof. Julese Janssena, který mu zprostředkoval bezplatnou stáž na hvězdárně v Meudonu. Po smrti profesora Janssena našel zaměstnání v soukromé observatoři v Kamonix. Mezi roky 1905 až 1913 se účastnil expedic ve Španělsku, Turkménii, Maroku, Brazílii, Ekvádoru a na Tahiti, kde založil tři meteorologické stanice a pozoroval Halleyho kometu. Všude fotografoval, dokumentoval a zde vznikla fotografie, jíž vzdal hold přirozené kráse ženy „Dívka z Tahiti“ estetický snímek s nádechem erotiky, první slovenská fotografie aktu.

Roku 1912 vyhověla Francie jeho žádosti o udělení státního občanství. Jeho cesta po Ekvádoru byla velmi úspěšná, získal pro Francii koncesi na vybudování meteorologických stanic a bezdrátové telegrafie, což v předvečer války mělo velký strategický význam. Za to mu byl udělen Kříž rytíře čestné legie.

První světová válka zastihla Štefánika v Maroku. Po útrapách na frontě onemocněl (žaludeční vředy) a byl hospitalizován v Římě, kde se seznámil se svou budoucí snoubenkou markýzou Giulianou Benzony.

Po návratu do Paříže se mu otevřel aristokratický společenský salon manželky poslance Claire Boasovej de Jouvenel, jehož prostřednictvím v prosin-

ci 1915 navázal kontakt s Dr. E. Benešem a československým zahraničním odbojem a uvedl TGM do nejvyšších francouzských kruhů. Kvůli propagaci v tisku se Štefánik kontaktoval s J. Sauerweinem a novinářkou L. Weissovou.

V únoru 1916 se přičinil o vznik Národní rady českých krajů později přejmenované na ČNR (česká národní rada), jejímž předsedou se stal TGM, místopředsedy J. Důlich a Štefánik, generálním tajemníkem E. Beneš.

Štefánik byl francouzským občanem, proto ho francouzské ministerstvo války vyslalo roku 1916 do Ruska a pověřilo misí na využití českých zdrojů v Rusku a Americe, tehdy v hodnosti poručíka. V hodnostech rychle postupoval a roku 1918 se stal brigádním generálem.

Roku 1919 byl vyznamenán Křížem velitele České legie s právem nošení šavle. Přes svůj špatný zdravotní stav žádal o zařazení do vojska v letectvu.

Absolvoval pilotní školu a byl pověřen zorganizováním armádní meteorologické služby.

Z pověření ČNR odcestoval roku 1917 do USA, kde měl organizovat nábor do čsl. zahraničního vojska, totéž v Itálii. Roku 1918 vypukl v květnu konflikt mezi čsl. legiemi a bolševickou mocí. Legionáři ovládali 8000 km Transsibiřské magistrály, ale docházelo k demoralizaci jednotek. Na misi se Š. vydal v srpnu přes Japonsko k legiím, kam dorazil v listopadu r. 1918. Bylo po válce. V I. Kramářově vládě dostal Š. post ministra války. Z této pozice v lednu 1919 uzavřel s hlavním velitelem Spojeneckých vojsk M. Janinem dohodu o stáhnutí všech legionářských jednotek do zázemí a konkrétní postup při odsunu legionářů do vlasti přes Vladivostok a USA.

Dne 4. 5. 1919 se vracel domů z návštěvy své snoubenky a jeho život skončil tragicky havárií letadla při Ivance při Dunaji. Na místě zůstala

kromě troskek letadla jeho letecká kombinéza a deformovaná šavle příslušníka Čestné legie. Je pohřben v mohyle na Bradle nad svou rodnou obcí, kterou pro něj vyprojektoval přítel a rodák Dušan Samuel Jurkovič. Realizaci zajistila celonárodní sbírka.

Hodnost brigádního generála francouzské armády byla mimořádná a dočasná pro služby v akcích čs. oddílů po čas jejich činnosti v cizině.

M. R. Štefánik do smrti zůstal francouzským občanem, nestihl si požádat o čsl. občanství. Hodnost generála slovenské armády mu byla udělena im memorian roku 2004 prezidentem Slovenské republiky na základě ústavních pravomocí.

Motto:

*Vlastní silou se dostal mezi první
v každém oboru do kterého se pustil -
vlastní silou poslal Evropě vizitku,
která zviditelnila nejen jeho,
ale i jeho vlast.*

LETOS OPĚT TROJE BARTOLOMĚJSKÉ HODY V BRNĚ

Také v Brně si dodnes zachovávají výjimečné postavení mezi výročními obyčejí a slavnostmi tradiční hody. Zájem o udržování tradic naší lidové kultury, od jejich využívání a včleňování do současného společenského a kulturního života neutuchá. S živou tradicí se lze setkávat ve většině brněnských městských částí. Bartolomějské hody připadající na letošní poslední srpnový víkend, chystají v Ivanovicích, Žebětíně a Holáskách.

Hody jsou stále integrujícím prvkem, spojujícím všechny generace na venkově i ve městě.

Jejich životnost pramení z veřejné-

ho zájmu o tuto lidovou slavnost, která se stává záležitostí reprezentativní - se stavením opentlených májek před obydlími stárek, s hudbou, tancem, poutavou podívanou na krásné kroje a bohatým pohoštěním. Přispívají tak k upevnování vztahů rodáků a starousedlíků s novými sousedy.

Pro ivanovickou starostku Janu Bohuňovskou jsou hody srdeční zále-

žitostí už od mládí díky jejímu tatínkovi, starostovi židlochovického Sokola, kde býval jejich organizátorem. Když se v roce 2006 stala starostkou Ivanovic, nebyly jí cizí zvyky a povinnosti, které pro ni vplynuly v souvislosti s hody. Po čtyři roky pak slavnostně udělovala hodové právo prvním stárkům a dbala na dodržování všeho, co hodová tradice vyžaduje. Následovala léta 2011 až 2014, kdy byla náměstkyní brněnského primátora, ale na jejím vřelém vztahu k ivanovickým hodům se nic nezměnilo. Pomáhala jak mohla. Ivanovickou starostkou se stala opět v roce 2014 na podzim. A tak je to opět ona, kdo v této městské části uděluje hodové právo, kdo se zastupiteli

Pokračování na str. 4

Pokračování ze str. 3.

a pracovníky ivanovické radnice se stará i o podporu hodů od sponzorů.

Novinkou ivanovických hodů byly v roce 2014 krojované děti. Pod obětavým vedením učitelkou Zuzanou Maškovou nacvičily ještě náročnější tanečky včetně kratší verze československé besedy. Učily se texty písní z Čech, Moravy, Slezska i Slovenska. Letos převzal vedení nácviku šestnácti dětí ve věku od tří do šesti let Ing. Jiří Ansoerge. Pochvaluje si, že zájem o tancování je velký, hlavně mezi děvčátky.

Program letošních bartolomějských hodů začal v sobotu 25. srpna v poledne krojovaným průvodem Ivanovicemi s dechovou hudbou Stříbrňankou. V 18 hodin děti zatančily československou besedu, v 18:45 hodin se představili mistři republiky v tančení české polky Julinka Thomisová a David Kazda, V 19:30 hodin starostka udělila hodové právo, ve 20:00 hodin po československé besedě ivanovické krojované chasy následovaly hodová taneční zábava se Stříbrňankou, losování tomboly a půlnoční překvapení. Nedělní

program začal slavnostní hodovou mší za doprovodu Sboru věčně mladých z Řečkovic, odpoledne vystupovala cimbálová muzika Fěrtúšek z Kuřimi a znovu se představily ivanovické krojované děti a také Julinka Thomisová a David Kazda.

Bohumil Hlaváček

NAŠE SENIORSKÉ PRÁZDNINY

Letní aktivity letošního roku jsme zahájili již v měsíci červnu na hřišti v Jundrově, tradičním opékáním špekáčků a tancem. Toto místo se nám stalo oblíbenou každoroční tradicí vzhledem k pěkné lokalitě a umís-

tění restaurace v přírodě u lesa. Současná paní vedoucí začala s rozsáhlou rekonstrukcí a zvelebuje tak i celé okolí restaurace všem návštěvníkům.

Vzhledem k tomu, že tento rok je rokem volebním, pokračovali jsme

pořádáním těchto akcí pod záštitou několika politických stran. Pokračovalo se v měsíci červenci, srpnu a září.

Tyto naše akce mají ještě jeden důvod proč jsme rozšířili naše aktivity o červen a září. Skončily naše každoměsíční čtvrtletní tanečky na ulici Křenové z důvodů technických i zdravotních. Tato oblíbená setkávání nám, kteří jsme se jich zúčastňovali a máme rádi tanec, moc chybí.

Je to také o tom, že většina z nás už žije osaměle a je příjemné se setkávat s přáteli, známými a současně navazovat nová přátelství.

Hledáme rovněž vhodnou místnost, která by se k tomuto účelu hodila a kde bychom neplatili hříšné nájemné.

Kdo z našich čtenářů a členů ví o takovém prostoru, oznamte to na telefonním čísle: 545 575 257.

*Libuše Gottwaldová
místopředsdkyně*

POTKEJTE SE V BRNĚ S NOVÝMI PŘÁTELI ČI SOUSEDY

Kde se mohou setkat lidé, kterým už není „cet“ ale „sát“ se svými vrstevníky? A jak změnit anonymitu lidí, kteří ačkoli žijí blízko sebe, nic o sobě nevědí? Odpovědi nabízí nové společné aktivity sdružení Mezigenerace s klubem Šelepka a kavárnou Podobrazy. Projekt „Potkejte se při...“ nabídne od září každý měsíc neformální společenská setkání pro „sátníky“ a akce „Poznej svého souseda“ zve 23. září do parku před Šelepku všechny, kteří se chtějí zastavit na kus řeči s lidmi z okolí, užít si zábavné odpoledne a třeba si opéct špekáček.

„V klubu Šelepka pořádáme seznamovací večery, diskotéky a další společenské akce. Čím dál častěji jsme se ale setkávali s reakcí, že na lidi řekneme nad pětapadesát let nemyslíme. Přitom jsou to Brňané, kteří Šelepku léta znají a za podobnou příležitost by byli rádi. V Jazzové kavárně Podobrazy jsme si zase všimli, že v této věkové skupině přibývá lidí, kteří do kavárny zajdou, aby se necítili sami. Když jsme se dozvěděli, že podobným směrem se ubírají také aktivity Mezigenerace, vznikl nápad pořádat společné akce s názvem Potkejte se při..., říká provozovatel Šelepky a kavárny Raed Kahwaji.

Potkejte se při... začne 26. září na Šelepce večerem Hudba českého stříbrného plátna a pokračuje 23. října hudbou světových filmů. Moderované večery nabídnou video-projekci známých filmových písniček, u kterých si hosté mohou zatančit a čeká je i soutěž. V kavárně Podobrazy v přízemí kryté tržnice na Zelném trhu začnou 14. října odpoledne Potkejte se při nedělní kávě. Povídání u kávy usnadní neformální seznamovací aktivity, které připravili lektoři táborů pro dospělé. Díky jednoduchým společným úvodním hrám se snadněji odhalí společná témata nebo zájmy.

Potkejte svého souseda – hantec i dětská show

„Ve spolku Mezigenerace podporujeme všechny příležitosti, kde se sejde a baví více generací současně. Ačkoli je nabídka akcí v Brně široká, na příležitosti, kam zajdou vnoučata, rodiče i babička a všichni si najdou to své, se zapomíná. Přitom podporovat jejich společně strávený čas je velmi důležité. Šelepka nabídla prostor a své zkušenosti

a vznikl nápad věnovat jedno nedělní odpoledne tomu, aby se tu zastavili lidé z okolí a našli třeba příležitost, jak poznat někoho, koho tu vídají už léta,“ říká předsedkyně spolku Mezigenerace Zdeňka Dubová. Šelepka akci podpořila zajímavými hosty – na děti v klubu čeká oblíbená Míša se svou hudebně-taneční show a příznivci hantecu se mohou těšit na Žanka Hlaváčka. Akce je díky podpoře spolku a klubu bezplatná.

Spolek Mezigenerace

Naším posláním je podporovat mezigenerační vztahy, zejména usilovat o zkvalitnění života seniorů. Poskytujeme jim možnosti setkání s mládeží, organizujeme volnočasové a vzdělávací aktivity a připravujeme další aktivizační projekty.

Adresa: Mezigenerace o.s., Klusáčkova 1, Brno 602 00, IČO: 22746757

*Mgr. Zdeňka Dubová
ředitelka*

ZE ŽIVOTA MÍSTNÍCH KLUBŮ

Klub důchodců Zetorák Brno – tak jako každý rok zahájil svoji činnost rekreací v měsíci lednu v oblíbeném středisku UKV Karlovice, které se zúčastnilo 45 účastníků. I když nám počasí moc nepřálo, věnovali jsme se relaxaci a vycházkám. Navštívili jsme i Karlovu Studánku a Praděd. Večer nechyběla připravená zábava, pobyt se nám vydařil a všichni se již těší na pobyt v roce 2019.

Dvakrát měsíčně se scházíme na pondělních zábavných setkáních v D.D., kde řešíme nejen organizační záležitosti, ale i různé oslavy.

V měsíci květnu se konalo setkání

ní jubilatů za rok 2018, pozváni byli i starší členové. Všichni pozvaní obdrželi dárečky. Toto setkání finančně zabezpečují naši partneři OS Traktory a ZKL.

Výcházková komise pořádá každý čtvrtek vycházky do okolí Brna, pro všechny zájemce.

V rámci společného vzpomínání na práci a strávené chvíle v závodě Zetor Brno, jsme se zúčastnili setkání důchodců v „Líšeňském klubu“.

V měsíci červnu se konala rekreace ve Vlachovicích pro 47 členů, pobyt neměl chybu. Program si zajistili sami účastníci včetně ranních rozcviček,

plně byl využíván i bazén. Houby nerostly, ale bylo dost borůvek jejich sběru se věnovala převážná většina účastníků a doma pečení vynikajícího koláče.

Pravidelně navštěvujeme naše dlouhodobě nemocné členy doma i v domovech důchodců.

Plánovaný zájezd na první pololetí roku 2018 do Jindřichova Hradce a okolí musel být bohužel pro malý zájem zrušen.

V naší činnosti budeme pokračovat i ve II. pololetí roku.

výbor

MASARYKOVA DEMOKRATICKÁ AKADEMIE

Vás zve na besedy, které se konají v budově Pozemstav Brno, Masarykova 31 v zasedací místnosti – na konci chodby.

25. 9. 2018 v 17,00 – Ing. Jiří Dolejš, ekonom, poslanec KSČM a místopředseda stínové vlády KSČM pro hospodářskou politiku, **PhDr. Jiří Malínský**, historik, předseda Ústřední historické komise ČSSD a předseda Správní rady Vzdělávacího Centra a Knihovny Miloslava Ransdorfa, Praha. **Proč prognostici vadili tehdy i poté. O nelehkých osudech Prognostického ústavu ČSAV.** Dva, tehdy mladí, pracovníci Prognostického ústavu nás seznámí se situací jeho vzniku, historií, organizační strukturou, politickými i odbornými vazbami na okolí. Přiblíží nám jeho pracovní výstupy i dobovou atmosféru před a po sametové revoluci, která nakonec vedla k jeho zrušení. Uvedou nás do mezinárodní situace, ze které se prognostika rozvíjela u nás a v zahraničí, co se od ní očekávalo a co mohla reálně splnit. Vymezí svou představu o úloze prognostiky v dnešní době. Přiblížením reálné situace v Prognostickém ústavu se pokusí rozptýlit obecně rozšířené konspirativní teorie s úlohou ústavu a jeho protagonistů v sametové revoluci a v době po ní.

9. 10. 2018 v 17,00 – Mgr. Jana Mlatečková, historička umění, Brno. **5. Slavný brněnský rodák Adolf Loos.** Mezi významné brněnské rodáky patří bezpochyby jeden ze zakladatelů moderní evropské architektury – architekt, designér a teoretik architektury Adolf Loos. Již jeho otec stejného jména, známý sochař a kameník, který vlastnil keramicovou dílnu na místě současného hotelu Continental, se zapsal do kulturních dějin města četnými realiza-

cemi náhrobků nejen na brněnské „Centrálce“, ale i sochařskou a štukovou výzdobou mnohých reprezentativních budov na okružní třídě. Adolf Loos ml. v moravské metropoli bohužel mnoho realizací nechal. Je autorem interiéru a přístavby tzv. Heroldova domu na Jiráskově ulici a některých nerealizovaných návrhů. Jeho stopy nacházíme i v nedalekém okolí moravské metropole. Jeho dílem je vila Viktora Bauera v Hrušovanech a s největší pravděpodobností i projekt celého továrního komplexu.

23. 10. 2018 v 17,00 – PhDr. Emil Voráček, DrSc., vysokoškolský učitel a pracovník Historického ústavu Akademie věd v Praze. **Výzvy globalizovaného světa a politologie. Z pohledu světových kongresů politických věd. Brisbane, 23. – 28. 7. 2018.** Svět se v posledních desetiletích velice proměnil, tyto změny politické vědy pečlivě reflektují. Když došlo k rozpadu Sovětského svazu, sovětského bloku, socialismu sovětského typu, byly společenské vědy, zejména politologie, kritizovány za neschopnost tento vývoj lépe předvídat. Hlavním rysem byl intenzivní výzkum systémových transformací k demokracii, pozornost byla věnována mj. občanské společnosti. Po méně než dvou desetiletích od pádu reálného socialismu v Evropě se v řadě států střední a jihovýchodní Evropy začaly rýsovat sklony k autoritativnější politice, zvýšení vlivu nacionalismu, což potvrzuje teze Samuela Huntingtona, že po čtvrté vlně demokratizace nastoupí opět jistý odliv, který přinese nástup autoritativních tendencí. Znovu jsme konfrontováni s dalšími tezemi S. Huntingtona, které prognózují střet civilizací. Mezitím je svět stále více konfrontován s rostoucími proudy migrace ze zemí třetího světa do průmyslově vyspělých států, jak z afrických a asijských zemí do Evropy, tak i zemí střední a jižní Ameriky do severu kontinentu. S tím

do značné míry souvisí i nástup náboženských radikálních hnutí. Dochází k prudkému mocenskému vzestupu kontinentální Číny. Lidstvo je také konfrontováno s nástupem kybernetické revoluce, kdy se již blíží prahu umělé inteligence. Nyní stojíme před možná ještě většími výzvami. Jsme schopni anticipovat, k jakému vývoji dojde v nejbližších letech? Pokusíme se odpovědět prostřednictvím shrnutí posunů výzkumu v oboru politické vědy v posledních desetiletích, prostřednictvím klíčových témat, jejich formulace pro jednotlivé světové kongresy Mezinárodní asociace politických věd.

13. 11. 2018 v 17,00 – mjr. ve výsl. PhDr. Stanislav Balík, Ph.D., specialista na vojenské dějiny. **Ludvík Svoboda a jeho odkaz dnešní době.** Osobnost prezidenta generála Svobody je v současné době velice aktuální. Bezpečnostní situace v Evropě se výrazně zhoršuje a my si musíme připomínat osobnosti jako je Ludvík Svoboda, který se aktivně zúčastnil prvního i druhého odboje. Vlastenecký odkaz legionářů si musíme připomínat v souvislosti se stým výročním vznikem Československa a boje u Zborova a Bachmače. Jsou součástí naší legionářské tradice stejně jako slavná sibiřská anabáze. Druhý odboj na východě navázal na naše legionáře a významně pod velením Ludvíka Svobody přispěl k osvobození naší vlasti z nacistické okupace

27. 11. 2018 v 17,00 – M. A. Marie L. Neudorfllová, Ph.D., **Masarykova složitá cesta k založení demokratické Československé republiky r. 1918.** Ve svém exilovém úsilí o přeorganizování střední Evropy do svobodných demokratických států Masaryk vycházel z řady skutečností, z nichž nereformovatelnost habsburské říše byla nejzřejmější a potřeba nerovnoprávných menších slovanských národů říše po samostatnosti nejnaléhavější. Nejtěžším úkolem bylo přesvědčit západní politiky, zejména prezidenta W. Wilsona, že idea Nové Evropy je legitimní a realistická. V případě ideje demokratického Československa Masaryk zapůsobil jak silou exilového úsilí, tak silou domácího odboje.

11. 12. 2018 v 17,00 – Mgr. Jana Mlatečková, historička umění, Brno. 6. Brno v letech 1919–1928. Po válce se Brno ocitá ve složité situaci. Jedním ze zásadních problémů města je velký nárůst obyvatelstva díky připojení předměstských obcí v roce 1919 a vzniku tzv. Velkého Brna. Je potřeba vybudovat nové komunikace, budovy pro instituce, ale také řešit otázku bydlení. Vzniká odbor architektu-

ry ČVUT i silný stavební úřad města pod vedením prvního českého městského architekta Jindřicha Kumpošta. Mladí a nadaní architekti se objevují i na úrovni zemské správy. Je potřeba hledat novou podobu rodinného i nájemního domu a na tomto procesu se podílí jak Jindřich Kumpošt, tak i jím do Brna přizvaný Bohuslav Fuchs, Josef Polášek, Jaroslav Grunt, Oskar Poříška, Ernst Wiesner a mno-

ho dalších. Nejvýznamnější kulturní akcí v Brně roku 1928 se stává Výstava soudobé kultury uskutečněná k desátému výročí založení samostatného Československa. Při této příležitosti byl postaven jeden z největších a nejkrásnějších výstavních areálů v Evropě, který přes mnohé peripetie svému účelu slouží dodnes. Akci provázela výstavba kolonie Nový dům v Brně – Žabovřeskách.

SENIORSKÁ OBÁLKA POMŮŽE V TÍSNI NEBO OHROŽENÍ ZDRAVÍ A ŽIVOTA

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Jihomoravský kraj

Projekt: Implementace politiky stárnutí na krajskou úroveň
CZ.03.2.2.63/0.0/0.0/15_017/0006207

SENIORSKÁ OBÁLKA VZNIK A VÝZNAM

Osvětový materiál pod záštitou člena Rady Jihomoravského kraje Milana Vojty MBA., M. A., pověřeného zabezpečováním samosprávných úkolů v oblasti zdravotnictví.

Cíl: Usnadnění řešení v situaci tísne a ohrožení zdraví nebo života.

Oblast působení: oblast sociálních věcí, která je zastoupena náměstkem hejtmána Mgr. Markem Šlapalem a oblast zdravotnictví, která je zastoupena členem Rady JMK Milanem Vojtou MBA., M. A.

Výstup: kulatého stolu „Stárneme ve zdraví“, společné dílo na podporu sociálně zdravotního pomezí

Spolupracovali: Ministerstvo práce a sociálních věcí, projekt Implementace politiky stárnutí na krajskou úroveň Odboru rodinné politiky a politiky stárnutí, Krajský úřad Jihomoravského kraje, Zdravotní záchranná služba Jihomoravského kraje p. o., tísňová služba Girasole z. s. Hustopeče.

Distribuce: Tiskopis Seniorské obálky, její vznik i Pravidla pro vyplnění jsou k dispozici pro volné stažení na webových stránkách www.seniorskapolitikajmk.cz a jsou též zasílány zájemcům v elektronické podobě PDF.

Kontaktní osoba pro zaslání a další informace:

Dana Žížková
koordinátorka pro Jihomoravský kraj
Implementace politiky stárnutí na krajskou úroveň
Odbor rodinné politiky a politiky stárnutí

Ministerstvo práce a sociálních věcí
Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2
mobil: 770 11 65 65 e-mail: dana.zizkova@mpsv.cz
detašované pracoviště: Brno-Řečkovice a Mokrá Hora
Terezy Novákové 62a, 621 00
www.mpsv.cz

... o lidech a pro lidi ...

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MPSV

Jihomoravský kraj

I.C.E. KARTA

Údaje slouží k informacím v situaci tísne a ohrožení zdraví nebo života
VYPLŇTE TISKACÍM PÍSMEM

DATUM VYPLNĚNÍ		SENIORSKÁ OBÁLKA	
JMÉNO A PŘÍJMĚNÍ, TITUL		DĚLOVÉ ČÍSLO	
ALERGIE		OD KDY ?	
NEMOCI		OD KDY ?	
LEKY - NÁZEV		DÁVKA	DÁVKOVÁNÍ
KONTAKTY NA BLÍZKÉ OSOBY			
POŘADÍ	JMÉNO A PŘÍJMĚNÍ	MÍSTO	VZTAH
1			
2			
3			
JMÉNO A KONTAKT NA PRAKTIČESKÉHO LÉKÁŘE			
Souhlasím s využitím těchto údajů pro potřeby ZZS JMK, p.o. při mém ošetření.			
www.seniorskrajch.mpsv.cz			
Projekt: Implementace politiky stárnutí na krajskou úroveň CZ.03.2.2.63/0.0/0.0/15_017/0006207 Copyright © ZZS JMK, 2018			

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MPSV

Jihomoravský kraj

I.C.E. KARTA SENIORSKÁ OBÁLKA PRAVIDLA PRO VYPLNĚNÍ

ČERVENĚ
údaje důležité k vyplnění

ŽLUTĚ
doporučené údaje

ZELENĚ
údaje méně závažné

Semafor: Důležitost kolonek k vyplnění se řídí barvami.
Údaje: Záleží však jen na Vás, jaké kolonky v tiskopisu vyplníte!
Umístění: Viditelné místo v bytě.
Na dveře lednice magnetkou či na vchodové dveře ze strany bytu. Jsou to první dveře, jimiž složky záchranného systému prochází.
Aktuálnost: Prosíme, udržujte údaje aktuální! Vyměňte obálku vždy při změnách léků, kontaktů, po hospitalizaci.
Datum narození: Je na Vás, zda vyplníte zdravotní pojišťovnu nebo rodné číslo, tyto údaje je zdravotnická záchranná služba schopna zjistit z Vašich dokladů.
Alergie: Velmi významná kolonka, zvláště alergie na léky, pyl atd.
Nemoci: Pro záchranáře je důležité vědět, jaké máte současné nemoci a zda jste nemoc prodělali před rokem nebo před 20 lety.
Léky: Uvádějte název opsaný z krabičky, včetně množství (například 80 mg), dále dávku (například 1 tableta) a pak dávkování (například 1-0-1).
Kontakty: Osoby blízké, kterým Vy sami určíte pořadí. Telefon pomůže nejen v případě podání informace o odvozu nemocného, ale i v případě, že je třeba postarat se o domácího mazlíčka.
Uvést můžete rodinné příslušníky, sousedy či přátele, je to zcela na Vás. Mělo by jít o lidi, kterým věříte a kterým byste rádi dali vědět o Vaší situaci.

Projekt: Implementace politiky stárnutí na krajskou úroveň
CZ.03.2.2.63/0.0/0.0/15_017/0006207
Udělena záštita v Jihomoravském kraji: Milan Vojta, M.A., M.B.A., člen rady za oblast zdravotnictví.

TÍŠŇOVÁ ČÍSLA:
155 Záchraná služba
150 Hasiři
158 Policie ČR
156 Městská policie

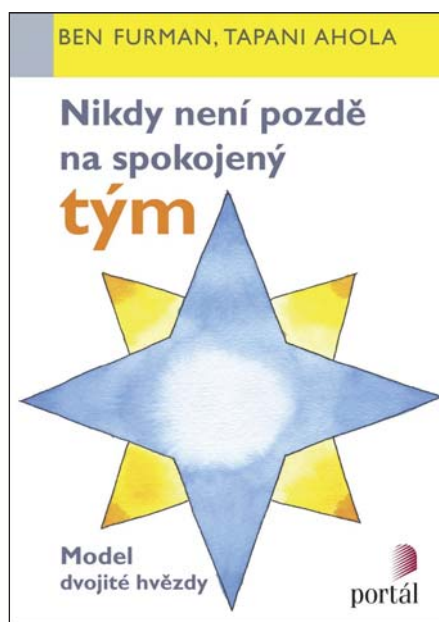
tento tiskopis vytvořila
ZZZS JMK

NIKDY NENÍ POZDĚ NA SPOKOJENÝ TÝM

Vycházky v listopadu 2018

Z nakladatelství Portál přichází knižní trh stošestatřicetistránková publikace, které dali její autoři Ben Furman a Tapani Ahola název *Nikdy není pozdě na spokojený tým – Model dvojité hvězdy*. Z finského originálu ji přeložila Johana Sandqvist. Obálka s použitím ilustrace Kate Kujasala je dílem Kateřiny Tvrde.

Když se Furman a Ahola v devadesátých letech rozhodli aplikovat principy krátké terapie zaměřené na řešení problémů v pracovní oblasti, byli v této sféře světovými průkopníky. Jejich snaha odvrátit pozornost od analýzy problémů k žádoucímu stavu a cílům se však ukázala jako účinná. Postupně vypracovali velmi přehledný a sro-

zumitelný model dvojité hvězdy (Twin Star), který je určen pro vedoucí i podřízené, členy pracovních týmů i různých komunit. Autoři zjistili, že největší vliv na to, jsou-li lidé v interpersonálním kontaktu v práci spokojeni, mají čtyři faktory: jestli se jim dostává ocenění, jestli zakoušejí úspěch, jestli je o ně pečováno a jestli se v práci mohou zasmát. To je jedna čtyřcípá hvězda jejich modelu. Čtyři cípy druhé hvězdy představují náročné pracovní momenty: diskuse o problémech, dávání a přijímání kritiky, práci se zraněními a způsoby, jak se vyrovnat s překážkami. Každý z těchto osmi faktorů je v knize jasně popsán za pomoci mnoha tipů, příkladů a otázek.

Johana Sandqvist za svobodna Špirková, v Praze studovala na prvním reálném gymnáziu a Univerzitě Karlově, odkud vedla její cesta za studiem na univerzity v Tampere a Helsinkách. Jejím hlavním oborem na Helsinské univerzitě byl finský jazyk a kultura, vedlejšími obory literatura, dějiny umění a překladatelství – tlumočnictví. Absolvovala též pedagogickou přípravu. Nyní na Vyšší odborné škole pro dospělé ve Vantaa učí převážně finštinu. V roce 2014 přeložila do češtiny knihy finské spisovatelky Sally Simukkové *Bílá jako sníh a Černá jako eben*, které u nás vydalo nakladatelství Egmont. Z finštiny přeložila do češtiny Furmanovu knihu *Nikdy není pozdě na šťastné dětství*, kterou nakladatelství Portál vydalo v roce 2015.

Bohumil Hlaváček

* každé pondělí * sraz kolem 8.45 hod. *

5. 11. 2018 - Stará osada, autobus 58 - výstup Juliánov, smyčka - vycházka směr Bílá Hora. (odjezd 8:44)

12. 11. 2018 - Mendlovo náměstí, trolejbus 37 - zastávka Jírovcova - vycházka směr Myslivna - Pisárky. (odjezd 8:53)

19. 11. 2018 - Bystrc, zastávka ZOO - vycházka směr ulice Pod horkou - údolí oddechu, u obory odbočit vpravo pod starou dálnicí a odbočit vpravo směr zastávky MHD. (odchod 9:00)

26. 11. 2018 - Štefánikova čtvrť, autobus 57 - zastávka U buku, vycházka lesní cesta Melatín do Bílovic. (odjezd 8:41)

Odjezdy jsou nezávazné, vzhledem ke změnám, které provádí DPMB na podzim.

Vycházky v prosinci 2018

* každé pondělí * sraz kolem 8.45 hod. *

3. 12. 2018 - Stará osada, autobus 78 - zastávka Podbělová - směr vycházky VK - Růženin lom - Maloměřice, autobus 64. (odjezd 8:57)

10. 12. 2018 - Bystrc, zastávka ZOO - směr vycházky kolem Svatky do Žebětína, odbočit směr přehrada kolem restaurace U Iva - přístaviště. (odchod 9:00)

17. 12. 2018 - Štefánikova čtvrť, autobus 57 - Vranov:

1. skupina, která půjde z Útěchova do Vranova pěšky, pojede v 8:41

2. skupina, která pojede autobusem až do Vranova, odjíždí v 9:01

31. 12. 2018 - Přístaviště - vycházka přes Rakovec k Rybářské baště a zpět. (odchod 9:00)

Odjezdy MHD mohou být nezávazné, vzhledem k tomu, že DPMB na podzim mění některé odjezdy.

VZPOMÍNÁME

V měsíci září zesnula paní **EVA SUCHOMELOVÁ**, naše členka, ale především vedoucí a organizátorka každotýdenních procházek po okolí Brna. Odešla vzácná žena. Čest její památce!

PRÁVNÍ PORADNA ZMĚNA

pro členy z. s. Senioři ČR Brno,
Běhounská 17

vždy od 10 do 12 hodin.

Říjen 2018 - 16., 30.,
Listopad 2018 - 13., 27.,
Prosinec 2018 - 11.

Právní poradna je pro naše členy
bezplatná

Výbor národní kultury v Brně

a výbor Senioři ČR MĚO Brno

pořádají

VÁNOČNÍ KONCERT

dne 6. 12. 2018 od 16.00 hodin

ve společenském sále

MČ Brno-střed,

Dominikánská č. 2.

Přijďte si pohladit duši!

Brněnský senior - Senioři ČR, z.s., MĚO Brno, IČO 69706824

Adresa vydavatele: Běhounská 17, 602 00 Brno • Tel: 545 575 257, mail: svaz.duchodcu.brno@seznam.cz, webové stránky: www.duchodcibrno.cz • Editorka: Ing. Milena Leichmannová, další členové redakční rady - Gottwaldová Libuše, Hlaváček Bohumil, Mgr. Kudličková Alena, PaedDr. Štofánová Anna, PhDr. Vrabcová Jana. • Redakční uzávěrka 15. 9. 2018, vyšlo 5. 10. 2018 • Uzávěrka dalšího čísla 15. 11. 2018
Za obsah zveřejněných materiálů odpovídá autor. • Nevyžádané rukopisy se nevracejí. • Reg. číslo MK ČR E 12164 • Tisk a sazba: Protis, spol. s r. o., Podolí 115; e-mail: protisso@volny.cz, www.protisso.cz